

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

**ПРОФЕСІЙНІ РИЗИКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОХОРОНИ
ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я**

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>3</u>	<u>5</u>	<u>20</u>	<u>16</u>	<u>54</u>	<u>90</u>	<u>5</u>

1. Загальна інформацію про викладача (лектора, асистента).

Лазос Гелена Петрівна – кандидатка психологічних наук, доцент кафедри психології ЗФУУ

Контактна інформація: e-mail: gelena.lazos@usfu.edu.ua

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Професійні ризики фахівців сфери охорони психічного здоров'я» відводиться **90** годин **3** кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 5 семестру на 3-ому курсі навчання.

4. Пререквізіти і постреквізіти навчальної дисципліни

Для успішного засвоєння дисципліни «Професійні ризики фахівців сфери охорони психічного здоров'я» студентам необхідно мати ґрунтовні знання з таких предметів:

Пререквізіти:

- Сучасні інформаційні технології (за професійним спрямуванням) — використання цифрових інструментів та програмних засобів у професійній діяльності психолога.
- Психодіагностика — методи дослідження та оцінки психічних процесів, властивостей і станів особистості.
- Основи міжпрофесійної взаємодії — принципи співпраці психолога з іншими фахівцями у сфері охорони здоров'я та соціальної підтримки.
- Нормативно-правове забезпечення психологічної діяльності — законодавчі та нормативні акти, що регулюють професійну діяльність психолога.
- Правові засади роботи психолога, психотерапевта — правові норми, етичні стандарти та професійну відповідальність у практиці психолога й психотерапевта.

Постреквізіти:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та професійних сферах:

- Основи нейрокорекції — вивчає методи психологічної та нейропсихологічної корекції, спрямовані на відновлення когнітивних функцій і розвиток адаптивних навичок у дітей та дорослих.
- Індивідуальна та групова терапія — досліджує принципи та техніки психотерапевтичної роботи з клієнтами у форматі індивідуальних консультацій і групових занять, враховуючи динаміку взаємодії.
- Рівні психологічних втручань в психосоціальному супроводі — аналізує різні рівні допомоги від психоосвітньої підтримки до глибокої психотерапії, спрямовані на забезпечення ефективного психосоціального супроводу клієнтів.

- Психологічний супровід військовослужбовців — це навчальна дисципліна про теоретичні та практичні засади надання психологічної допомоги військовим у процесі служби, бойових дій та соціальної адаптації, спрямована на формування навичок підтримки, реабілітації та розвитку психологічної стійкості.
- Рівні психологічних втручань в психосоціальному супроводі — аналізує різні рівні допомоги від психоосвітньої підтримки до глибинної психотерапії, спрямовані на забезпечення ефективного психосоціального супроводу клієнтів.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Професійні ризики фахівців сфери охорони психічного здоров'я» спрямована на формування системного розуміння природи, видів та наслідків професійних ризиків у діяльності психологів, психотерапевтів та інших фахівців сфери охорони психічного здоров'я. Вона забезпечує засвоєння знань про психологічні, соціальні та організаційні чинники виникнення ризиків, а також розкриває феномени професійного вигорання, вторинної травматизації та емоційного виснаження.

Особлива увага приділяється етичним стандартам і професійним нормам, які виступають важливим чинником у зниженні ризиків та забезпеченні психологічної безпеки. Дисципліна також охоплює методи профілактики та подолання професійних ризиків, стратегії розвитку професійної стійкості та саморегуляції, а також роль супервізії та психологічної підтримки.

Зміст дисципліни поєднує теоретичні основи та практичні стратегії управління ризиками, що дозволяє студентам здобути комплексні знання і навички для ефективної професійної діяльності у сфері охорони психічного здоров'я.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Дисципліна «Професійні ризики фахівців сфери охорони психічного здоров'я» призначена для формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про природу, види та наслідки професійних ризиків у діяльності психологів, психотерапевтів та інших фахівців сфери охорони психічного здоров'я. Вона спрямована на засвоєння знань щодо психологічних, соціальних та організаційних чинників виникнення ризиків, а також на оволодіння методами їх ідентифікації, профілактики та мінімізації.

Призначення дисципліни полягає у підготовці майбутніх фахівців до роботи в умовах високого психологічного навантаження, розвитку навичок професійної саморегуляції та стресостійкості, а також у забезпеченні готовності до міжпрофесійної взаємодії.

Дисципліна виконує роль ключового елементу професійної підготовки психологів та психотерапевтів, сприяючи формуванню їхньої компетентності у сфері збереження власного психічного здоров'я та забезпечення якості психологічної допомоги клієнтам.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Професійні ризики фахівців сфери охорони психічного здоров'я» є формування у здобувачів вищої освіти системне розуміння природи, видів та наслідків професійних ризиків у діяльності психологів, психотерапевтів і фахівців сфери охорони психічного здоров'я; навчити методам їх ідентифікації, профілактики та мінімізації; розвинути навички професійної саморегуляції та стресостійкості.

8. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Професійні ризики фахівців сфери охорони психічного здоров'я» є:

- Охарактеризувати основні види професійних ризиків у діяльності психологів, психотерапевтів та інших фахівців сфери охорони психічного здоров'я.
- Назвати психологічні, соціальні та організаційні чинники, що зумовлюють виникнення професійних ризиків.
- Зазначити прояви професійного вигорання, вторинної травматизації та емоційного виснаження.
- Описати методи профілактики та подолання професійних ризиків у практичній діяльності фахівців.
- Перелічити етичні стандарти та професійні норми, що сприяють зниженню ризиків та підтримці психологічної безпеки.
- Запропонувати стратегії розвитку професійної стійкості та саморегуляції.
- Розкрити роль міждисциплінарної співпраці у зменшенні професійних ризиків та підвищенні ефективності роботи.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Професійні ризики фахівців сфери охорони психічного здоров'я» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- Основні види професійних ризиків у діяльності психологів, психотерапевтів та інших фахівців сфери охорони психічного здоров'я.
- Психологічні, соціальні та організаційні чинники виникнення професійних ризиків.
- Феномен професійного вигорання, вторинної травматизації та емоційного виснаження.
- Етичні стандарти та професійні норми, що регулюють діяльність психолога і сприяють зниженню ризиків.
- Методи профілактики та подолання професійних ризиків.
- Сучасні підходи до управління ризиками у сфері психічного здоров'я.

Уміти:

- Ідентифікувати та аналізувати професійні ризики у практичній діяльності психолога.
- Застосовувати методи профілактики та мінімізації ризиків.

- Виявляти прояви професійного вигорання та вторинної травматизації.
- Використовувати стратегії розвитку професійної стійкості та саморегуляції.
- Організовувати міжпрофесійну взаємодію для зниження ризиків та підвищення ефективності роботи.
- Застосовувати етичні стандарти та професійні норми у практичній діяльності для забезпечення психологічної безпеки.

9. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Професійні ризики фахівців сфери охорони психічного здоров'я» складається з двох змістовних модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи професійних ризиків

Тема 1. Поняття та класифікація професійних ризиків у сфері охорони психічного здоров'я

Професійні ризики у сфері охорони психічного здоров'я охоплюють широкий спектр небезпек, пов'язаних із психологічним навантаженням, емоційним виснаженням та етичними викликами. Вони класифікуються за джерелами виникнення: індивідуальні, організаційні та соціальні. Важливим є розуміння того, що ризики можуть проявлятися як у формі професійного вигорання, так і у вигляді вторинної травматизації. Усвідомлення класифікації дозволяє ефективніше розробляти стратегії профілактики та мінімізації негативних наслідків.

Тема 2. Психологічні та соціальні чинники виникнення професійних ризиків

Основними чинниками професійних ризиків є високий рівень емоційної залученості, постійний контакт із травматичними історіями клієнтів та соціальний тиск. Важливу роль відіграють також організаційні умови праці, зокрема перевантаження, недостатня підтримка та відсутність супервізії. Соціальні чинники включають стигматизацію психічних розладів та низький рівень суспільної підтримки фахівців. Усвідомлення цих факторів допомагає формувати системні заходи профілактики ризиків.

Тема 3. Феномен професійного вигорання: причини та прояви

Професійне вигорання є одним із найпоширеніших ризиків у діяльності психологів та психотерапевтів. Воно проявляється у вигляді емоційного виснаження, зниження мотивації та втрати інтересу до роботи. Причинами вигорання є надмірне навантаження, відсутність балансу між роботою та особистим життям, а також недостатня підтримка з боку колег та організації. Вчасне розпізнавання симптомів вигорання дозволяє запобігти його негативним наслідкам для професійної діяльності та особистого життя.

Тема 4. Вторинна травматизація та емоційне виснаження фахівців

Вторинна травматизація виникає у результаті постійного контакту з клієнтами, які пережили травматичні події. Вона може проявлятися у вигляді тривожності, депресивних станів та порушень сну у фахівців. Емоційне виснаження є наслідком тривалого стресу та відсутності ресурсів для відновлення. Ці явища суттєво впливають на якість професійної діяльності та потребують системної профілактики. Важливим є впровадження програм психологічної підтримки та супервізії.

Тема 5. Етичні стандарти та професійні норми як фактори зниження ризиків

Дотримання етичних стандартів є ключовим чинником у зменшенні професійних ризиків. Етика забезпечує захист клієнта та психолога, створює умови для довіри та безпеки у терапевтичному процесі. Професійні норми регламентують межі взаємодії, запобігають виникненню подвійних стосунків та конфліктів інтересів. Усвідомлення значення етичних принципів сприяє формуванню професійної стійкості та зниженню ризиків вигорання.

Змістовий модуль 2. Практичні стратегії профілактики та подолання ризиків

Тема 6. Методи профілактики професійних ризиків у роботі психолога

Профілактика професійних ризиків включає використання технік саморегуляції, планування робочого навантаження та регулярну супервізію. Важливим є розвиток навичок тайм-менеджменту та підтримка балансу між роботою та особистим життям. До профілактичних заходів належить також участь у тренінгах та програмах підвищення кваліфікації. Системна профілактика дозволяє зменшити ймовірність вигорання та вторинної травматизації.

Тема 7. Стратегії розвитку професійної стійкості та саморегуляції

Професійна стійкість формується через розвиток навичок емоційної саморегуляції, усвідомленості та стресостійкості. Важливим є використання методів релаксації, медитації та психогієни. Стратегії саморегуляції допомагають фахівцям підтримувати внутрішній баланс та ефективність у роботі. Розвиток професійної стійкості є запорукою довготривалої та якісної діяльності у сфері психічного здоров'я.

Тема 8. Психологічна підтримка та супервізія як інструменти зниження ризиків

Супервізія є важливим механізмом професійної підтримки, що дозволяє аналізувати складні випадки та отримувати зворотний зв'язок від колег. Вона сприяє зниженню емоційного навантаження та профілактиці вигорання. Психологічна підтримка включає групові та індивідуальні форми роботи, спрямовані на розвиток ресурсів фахівця. Використання цих інструментів забезпечує стабільність та ефективність професійної діяльності.

Тема 9. Організаційні ресурси та міжпрофесійна взаємодія у подоланні ризиків

Організаційні ресурси, такі як чітке планування роботи, підтримка керівництва та доступ до супервізії, є ключовими у зменшенні професійних ризиків. Міжпрофесійна взаємодія дозволяє обмінюватися досвідом та формувати комплексний підхід до вирішення проблем. Співпраця з лікарями, соціальними працівниками та іншими фахівцями сприяє підвищенню ефективності психологічної допомоги. Такий підхід забезпечує стійкість системи охорони психічного здоров'я.

Тема 10. Сучасні підходи до управління професійними ризиками у сфері психічного здоров'я

Сучасні підходи до управління ризиками включають використання систем моніторингу, впровадження програм психогігієни та розвиток корпоративної культури підтримки. Важливим є застосування інтегративних моделей, що поєднують психологічні, організаційні та соціальні стратегії. Управління ризиками передбачає не лише профілактику, а й своєчасне реагування на кризові ситуації. Це дозволяє забезпечити високу якість психологічної допомоги та зберегти професійне здоров'я фахівців.

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем для вивчення	Кількість годин			
	денна форма			
	у тому числі			
	усього	лекції	практи	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи професійних ризиків				
1. Поняття та класифікація професійних ризиків у сфері охорони психічного здоров'я.	10	2	2	6
2. Психологічні та соціальні чинники виникнення професійних ризиків.	9	2	1	6
3. Феномен професійного вигорання: причини та прояви.	9	2	1	6
4. Вторинна травматизація та емоційне виснаження фахівців.	10	2	2	6
5. Етичні стандарти та професійні норми як фактори зниження ризиків.	9	2	2	5
Змістовий модуль 2. Практичні стратегії профілактики та подолання ризиків				
6. Методи профілактики професійних ризиків у роботі психолога.	9	2	2	5
7. Стратегії розвитку професійної стійкості та саморегуляції.	8	2	1	5
8. Психологічна підтримка та супервізія як інструменти зниження ризиків.	8	2	1	5
9. Організаційні ресурси та міжпрофесійна взаємодія у подоланні ризиків.	9	2	2	5

10. Сучасні підходи до управління професійними ризиками у сфері психічного здоров'я.	9	2	2	5
Усього	90	20	16	54

11. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійне заняття 1. Класифікація професійних ризиків у діяльності психолога – Визначте поняття професійних ризиків. – Охарактеризуйте основні групи ризиків (індивідуальні, організаційні, соціальні). – Зазначте приклади ризиків у практиці психолога. – Опишіть наслідки ігнорування класифікації ризиків.	6
2	Самостійне заняття 2. Психологічні та соціальні чинники виникнення ризиків – Визначте психологічні фактори, що сприяють виникненню ризиків. – Зазначте соціальні умови, які впливають на ризики. – Опишіть роль організаційних чинників у формуванні ризиків. – Проаналізуйте приклади ситуацій, що провокують ризики.	6
3	Самостійне заняття 3. Професійне вигорання: причини та прояви – Визначте поняття професійного вигорання. – Охарактеризуйте основні симптоми вигорання. – Зазначте причини виникнення вигорання у психологів. – Опишіть наслідки вигорання для професійної діяльності. – Запропонуйте способи раннього виявлення вигорання.	6
4	Самостійне заняття 4. Вторинна травматизація та емоційне виснаження – Визначте поняття вторинної травматизації. – Охарактеризуйте прояви емоційного виснаження. – Зазначте фактори, що сприяють вторинній травматизації. – Опишіть наслідки вторинної травматизації для психолога. – Запропонуйте методи профілактики вторинної травматизації.	6
5	Самостійне заняття 5. Етичні стандарти та професійні норми – Визначте значення етичних стандартів у роботі психолога. – Назвіть основні професійні норми психологічної діяльності. – Зазначте приклади порушення етичних норм. – Опишіть наслідки недотримання етичних стандартів. – Розкрийте роль етики у зниженні професійних ризиків.	5
6	Самостійне заняття 6. Методи профілактики професійних ризиків – Визначте основні методи профілактики ризиків. – Охарактеризуйте техніки саморегуляції. – Зазначте роль супервізії у профілактиці. – Опишіть значення балансу роботи та життя.	5

	– Запропонуйте приклади профілактичних заходів.	
7	Самостійне заняття 7. Стратегії розвитку професійної стійкості та саморегуляції – Визначте поняття професійної стійкості. – Охарактеризуйте методи розвитку саморегуляції. – Зазначте значення усвідомленості у професійній діяльності. – Опишіть приклади технік релаксації. – Розкрийте роль стресостійкості у роботі психолога.	5
8	Самостійне заняття 8. Психологічна підтримка та супервізія – Визначте значення супервізії для психолога. – Назвіть форми психологічної підтримки. – Зазначте переваги групової підтримки. – Опишіть приклади індивідуальної підтримки. – Розкрийте роль супервізії у профілактиці вигорання.	5
9	Самостійне заняття 9. Організаційні ресурси та міжпрофесійна взаємодія – Визначте значення організаційних ресурсів. – Назвіть приклади підтримки з боку керівництва. – Зазначте роль міжпрофесійної співпраці. – Опишіть переваги командної роботи. – Розкрийте значення обміну досвідом.	5
10	Самостійне заняття 10. Сучасні підходи до управління професійними ризиками – Визначте сучасні моделі управління професійними ризиками. – Охарактеризуйте інноваційні програми психогігієни та підтримки фахівців. – Зазначте роль корпоративної культури у профілактиці ризиків. – Опишіть приклади інтегративних стратегій управління ризиками. – Розкрийте значення моніторингу та оцінки професійних ризиків. – Запропонуйте сучасні інструменти для підтримки психологів у кризових ситуаціях.	5
Всього		54

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бриль М.М. Управління професійними ризиками у сфері психічного здоров'я. Дніпро: ДНУ ім. О. Гончара, 2023.
2. Гуцуляк Н.М. Психологічні стратегії подолання професійного стресу. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020.
3. Дметерко Н.В. Кризи професійного становлення психологів та умови їх подолання. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2024.
4. Дуб В.В. Психологічна підтримка та супервізія у професійній діяльності. Київ: Інститут психології ім. Г.С. Костюка, 2021.

5. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця. Київ: Педагогічна думка, 2012.
6. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця. Монографія. Київ, 2012. pj.journal.kspu.edu
7. Крутько І.С. Професійні ризики та психологічна безпека фахівців. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2018.
8. Максименко С.Д. Психологія професійного розвитку особистості. Київ: КМ Академія, 2015.
9. Марценюк М.В. Професійна готовність психолога: ризики та ресурси. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022.
10. Титаренко Т.М. Життєві кризи та ресурси особистості. Київ: Либідь, 2016.
11. Чалікова О.С. Психологічні аспекти професійного вигорання. Одеса: ОНУ ім. І.І. Мечникова, 2019.

Додаткові:

1. Гуцуляк Н., Чуйко О., Дуб В. *Стратегії подолання професійного стресу*. Science and Education, 2024. journals.uran.ua
2. Дик П. *Психологічні концепції ризику та ризикованої поведінки*. 2008. pj.journal.kspu.edu
3. Ларіонова Е. *Професійні ризики*. Матеріали конференції, 2014. pj.journal.kspu.edu
4. Майленова Ф. *Ризик і спокуси психолога-консультанта*. 2012. pj.journal.kspu.edu
5. Марценюк М. *Особливості професійної готовності психолога*. 2014. pj.journal.kspu.edu
6. Kerr J.I. et al. The effects of acute work stress. Psychoneuroendocrinology, 2020. journals.uran.ua
7. Marcatto F. et al. Work-related stress risk factors. Safety Science, 2016. journals.uran.ua
8. Maslach C., Leiter M.P., Bakker A.B. Burnout at Work: A Psychological Perspective. London: Psychology Press, 2014. journals.uran.ua
9. Zoni S., Lucchini R.G. European approaches to work-related stress. Safety and Health at Work, 2012. journals.uran.ua
10. Бриль М.М. Управління ризиками в діяльності психолога. Науковий вісник ХДУ, 2018. pj.journal.kspu.edu
11. Дметерко Н.В. Кризи професійного становлення психологів: етапи та умови подолання. Наукові записки, 2025. journals.cusu.in.ua

Інформаційні ресурси:

1. EU PROMENS – European program on mental health journals.uran.ua
2. WHO & ILO – Керівні принципи з охорони психічного здоров'я на робочому місці kyiv.dsp.gov.ua
3. Київський міський центр контролю та профілактики хвороб – Психічне здоров'я kyiv.cdc.gov.ua

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду, відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді диференційованого заліку.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “**ВІДМІННО**” отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “**ДОБРЕ**” отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “**ЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо

правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “**НЕЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив’язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов’язаний дотримуватися обов’язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень,

проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;

- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;
- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.